اخبار کوتاه

ابر نفتکش ایرانی برای نخستین بار در داخل تعمیر شد

برای اولین بار در تاریخ صنعت کشتیرانی ایران در راستای حمایت از صنعت داخلی، تعمیر ابرنفتکش های شرکت ملی نفتکش ایران در یارد های تعمیراتی داخلی عملیاتی شد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، بر اساس اعلام شرکت ملی نفتکش ایران، با عملیات داکینگ موقتیت آمیز ابرنفتکش غول پیکر - ۳۲۰ هزار تنی DORE با طول ۳۳۳ متر در مجتمع کشتی سازی بندرعباس (ایزوایکو)، این اولین بار در تاریخ صنعت کشتیرانی ایران است که تعمیرات این کشتی های عظیم الجثه به یارد های تعمیراتی داخلی و متخصصان مجرب ایرانی سپرده می شود. تا پیش از این به علت محدودیت های فنی و تکنولوژی، تعمیرات کشتی های با این ابعاد بزرگ به یارد های تعمیراتی خارجی سپرده می شد.

علی منصورزاده، مشاور فنی مدیرعامل شرکت ملی نفتکش ایران در این خصوص گفت: با توجه به اینکه زیرساخت های این اقدام پس از تلاش های مجدانه فراهم شده است با عملیات موفق داکینگ این کشتی در روز دوشنبه ۳ تیر، ارزوی دیرینه فعالان صنعت حمل و نقل دریایی کشور عملیاتی شد.

مشاور فنی مدیرعامل شرکت ملی نفتکش ایران گفت: شرکت ملی نفتکش ایران امروز مفتخر است به منظور حمایت از رونق تولید داخلی اعلام کند که پس از برنامه ریزی و انجام تعمیرات چندین فروند از ناوگان شرکت ملی نفتکش در یک بازه زمانی ۶ ماهه در یارد های تعمیراتی داخلی، اکنون تعمیرات یکی از ابرنفتکش های ۳۲۰ هزار تنی خود را نیز به مجتمع های کشتی سازی داخلی سپرده و در شرایط تحریم های فلج کننده بین المللی، گام بزرگی در جهت اقتصاد مقاومتی و رونق تولید داخلی برداشته است.

منصورزاده اضافه کرد در یک بازه زمانی ۶ ماهه انجام تعمیرات نفتکش های MARIA ۳ به ظرفیت ۱۳ هزار و ۶۰۰ متر مکعب و طول ۱۳۸ متر، POLARIS به ظرفیت ۴۵ هزار تن و طول ۱۷۵ متر و در مرحله بعد کشتی های با ظرفیت و ابعاد بزرگ تر متشکل از ARK به ظرفیت ۱۰۰ هزار تن و طول ۲۵۰ متر و ARGO به ظرفیت ۱۰۰ هزار تن و طول ۲۵۰ متر با موفقیت انجام شد و اکنون نیز ابرنفتکش DORE به ظرفیت ۳۲۰ هزار تن و طول ۳۳۳ متر با یک برنامه ریزی دقیق و حساب شده و با همکاری مشترک مجتمع کشتی سازی ایزوایکو به یارد تعمیراتی این شرکت سپرده شد.

رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی فلزی و آشپزخانه،

لوازم خانگی داخلی جایگزین چینی ها شد

رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی فلزی و آشپزخانه گفت: خوشبختانه امروز شاهد آن هستیم که واردکنندگان معتبر که تا پیش از این به تولیدکنندگان چینی سفارش محصولات مورد نیاز داخل را می دادند امروز به شرکت های تولیدی در داخل کشور سفارش می دهند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از تسنیم، فریدون نصیری با اشاره به اینکه تولیدات کشور در حوزه لوازم خانگی فلزی و آشپزخانه کفاف نیاز بازار را می دهد، اظهار کرد: خوشبختانه شرایط امروز تولیدکنندگان ما در این بخش به اندازه ای است که محصولات تولیدی داخلی جوابگوی نیاز داخل است و هیچ نیازی به محصولات خارجی وجود ندارد.

رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی فلزی و آشپزخانه گفت: شرایط امروز در حالی رقم خورده که ۲ سال پیش محصولات تولیدی ما در بازار فروش چندانی نداشتند و نمی توانستند با محصولات مشابه خارجی رقابت کنند.

وی ادامه داد: خوشبختانه امروز شاهد آن هستیم که واردکنندگان معتبر که تا پیش از این به تولیدکنندگان چینی سفارش محصولات مورد نیاز داخل را می دادند امروز به شرکت های تولیدی در داخل کشور سفارش می دهند.

نصیری با بیان اینکه قیمت ها در یک ماه گذشته تا اندازه ای تعدیل شده و کمبودی در بازار وجود ندارد گفت: این یک واقعیت است که تغییرات قیمت در محصولات تولیدی داخل، متاثر از نرخ ارز است و به دلیل آنکه مواد اولیه تولیدکنندگان از بورس و بر اساس قیمت های جهانی تامین می شود با نوسانات قیمت ارز تغییر می کند.

رئیس اتحادیه کاشی سازو کاشی فروش اعلام کرد:

جبران رشد قیمت کاشی و سرامیک با افزایش نرخ فروش ساختمان

رئیس اتحادیه کاشی سازو کاشی فروش با بیان این که بازار داخلی از طریق تولیدات داخلی تأمین است و حجم قابل توجهی از محصولات داخلی به بازارهای هدف صادر می شود، گفت: با رفع برخی از مشکلات سامانه نیما، تا حدودی موقع تأمین مواد اولیه تولید برطرف شده است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، مصطفی گودرزی اظهار کرد: از سال گذشته شرایط تأمین مواد اولیه تولید کاشی و سرامیک با مشکلاتی همراه شد که این مشکلات تا حدودی حل شده اما همچنان سختی هایی در مسیر خرید و تأمین مواد اولیه پیش روی تولیدکنندگان است.

رئیس اتحادیه کاشی سازو کاشی فروش تصریح کرد: کاهش مشکلات تأمین مواد اولیه و حل برخی مشکلات، به واسطه ثبات نرخ ارز و امکان ثبت سفارش در سامانه نیماست.

وی خاطرنشان کرد: در تأمین مواد اولیه، به بازار داخلی نیز رجوع می شود اما تولید لعاب و رنگ در داخل نیاز به خرید و تأمین ماده اولیه وارداتی دارد که در این زمینه باید به بازارهای دیگر رجوع شود.

گودرزی عمده بازارهای مبدأ خرید و تأمین مواد اولیه تولید کاشی و سرامیک را ترکیه، اسپانیا و هندوستان بیان کرد و گفت: محصولات تولیدی به کشورهایی همچون کشورهای همسایه و آسیای میانه صادر می شود که حجم قابل توجهی از تولید در مسیر صادرات مورد استفاده قرار می گیرد.

رئیس اتحادیه کاشی سازو کاشی فروش تأکید کرد: در تأمین نیاز بازار داخلی هیچ کمبودی وجود ندارد و نیازی به واردات قابل توجه در این زمینه نیست و تنها برخی از محصولات خاص که در داخل کشور توان تولید آن ها وجود ندارد، باید از طریق واردات تأمین شود.

وی یادآور شد: در تأمین محصولات سنگ تراشی و خاص خرید عموماً از کشورهای چین، ترکیه، ایتالیا و اسپانیا انجام می شود.

گودرزی اظهار داشت: به دلیل رشد قیمت مسکن، رشد قیمت محصولاتی همچون کاشی و سرامیک که در ساختمان استفاده می شود، طبیعی است و هزینه خریداین محصولات در دل هزینه های ساختمان و فروش آن پوشش داده می شود.

مدیرعامل سازمان بنادر و دریانوردی کشور،

تردد کشتی های خارجی در آب های ایران به صورت عادی ادامه داد

مدیرعامل سازمان بنادر و دریانوردی کشور گفت: تمام شرکت های بزرگ کشتیرانی خارجی به آب های ایران تردد دارند و روند فعالیت بنادر ایران به صورت عادی و به روال سابق در جریان است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، «محمد راستاد» در خصوص تاثیر تحولات اخیر بر وضعیت کشتیرانی در منطقه، گفت: فعالیت کشتیرانی تجاری و بنادر بازرگانی کشور به روال سابق ادامه دارد.

وی گفت: در زمینه واردات غیر نفتی رشد بالغ بر ۱۵ درصدی را داشتیم. البته صادرات غیر نفتی ایران از نظر وزنی حدود دو برابر واردات غیر نفتی است و از ابتدای سال جاری تاکنون ۱۳ میلیون تن صادرات غیرنفتی داشتیم.

راستاد ادامه داد: روند فعالیت ناوگان تحت پرچم جمهوری اسلامی ایران و تحت مالکیت شرکت های ایرانی نیز روند بسیار خوبی است.

وی با تاکید بر اینکه تحریم ها نمی تواند ایران را از مبادلات دریایی محروم کند، گفت: ظرفیت های دریایی ایران تحریم ها را خنثی می کند. کما اینکه در سال گذشته توانستیم بیش از ۱۳۵ میلیون تن در بنادر تجاری و در مجموع ۲۴۵ میلیون تن مراوده دریایی داشته باشیم.

معاون وزیر راه و شهرسازی ادامه داد: به نظر می رسد با توجه به میزان فعالیت های بنادر ایران در سه ماه تخست سال جاری در باقی سال روند عادی فعالیت های ایران در حوزه کشتیرانی و بنادر ادامه دارد؛ حتی اگر اقدام جدیدی در حوزه بنادر ایران انجام نشود.

وی در خصوص اینکه آیا بعد از حمله به نفتکش ها واکنش منتقی از سوی شرکت های کشتیرانی خارجی داشتیم، گفت: تاکنون از سوی کشتیرانی های مختلف خارجی تصمیمی مبنی بر ممانعت از حضور در آب های ایران اعلام نشده است.

حجتی عنوان کرد:

افزایش مصرف گوشت سفید در سال ۹۸

وزیر جهاد کشاورزی با بیان اینکه قیمت دام زنده کاهش زیادی داشته است، گفت: مصرف گوشت سفید امسال نسبت به سال گذشته حدود ۵ تا ۶ درصد افزایش یافته است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، محمود حجتی، در تشریح آخرین وضعیت بازار گوشت قرمز در کشور، گفت: براساس گزارشی که طی مراحل مختلفی توسط مرکز آمار ایران ارائه شده جمعیت دام کشور کم نشده و تولید گوشت کاهش پیدا نکرده است.

وزیر جهاد کشاورزی با بیان اینکه مسائل ارزی و مشکلات اقتصادی سبب جهش قیمتی گوشت قرمز شد، افزود: دولت به این موضوع ورود کرده و در حال حاضر بارهات به شکل لازم انجام می شود و قیمت ها آرام آرام در طی ۳ ماه اخیر رو به کاهش است خصوصاً قیمت دام زنده کاهش زیادی داشته که امیدوارم متعادل شود.

وی با تاکید بر اینکه مصرف گوشت سفید امسال نسبت به سال گذشته حدود ۵ تا ۶ درصد افزایش یافته است، اظهار داشت: در حالی بوده که جمعیت کشور نیز ۱ درصد افزایش یافته است که این موضوع نشان می دهد سرانه مصرف گوشت سفید و آبزیان افزایش یافته است.

وزیر جهاد کلیه دولت دوازدهم، با بیان اینکه قیمت گوشت قرمز مقداری نامتعادل است ابراز امیدواری کرد که قیمت این محصول پروتئینی به تعادل برسد.

وزیر جهاد کشاورزی با بیان اینکه تخصیص ارز ۴ هزار و تومانی برای واردات گوشت قرمز از پایان سال ۹۷ حذف شد و اکنون با ارز نیمایی وارد کشور می شود، تصریح کرد: براساس اولاتیویه رییس بانک مرکزی به گمرکات حتی کسانی که ارز ۴ هزار و ۲۰۰ تومانی گرفته برای واردات گوشت دریافت کرده بودند زمانی که گوشت آنها وارد بندر می شود، باید قبل از ترخیص مابه التفاوت ارز ۴ هزار و ۲۰۰ تومانی تا نیمایی را پرداخت کنند تا کالای آنها ترخیص شود.

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب البرز مطرح کرد:

حجم زیاد ساخت و ساز غیرمجاز علت قطعی آب در برخی مناطق حاشیه ای استان

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب البرز به مشکل قطعی آب در برخی مناطق حاشیه ای استان اشاره کرد و گفت: در محلاتی از خرمدشت، حسین آباد، مهدی آباد و کمالشهر در برخی ساعات روز شاهد قطعی آب هستیم که این امر به دلیل حجم زیاد ساخت و سازهای تغییرمجاز در این مناطق ایجاد شده است.

به گزارش پیام آشنا، قائم‌مرضا رضایی فر اظهار کرد: پروژه شبکه فاضلاب حصارک از مدتی قبل آغاز شده و تا کنون بیش از ۸۰ درصد آن انجام شده است.

وی ادامه داد: چند روزی است به واسطه انتخاب پیمانکاری که بتواند مراحل بعدی این پروژه را تکمیل کند، عملیات اجرایی را متوقف کردیم، ولی جای نگرانی ندارد و ساکنان اطمینان داشته باشند به زودی ادامه این پروژه از سر گرفته خواهد شد.

این مسئول افزود: در حال حاضر در مرحله برگزاری مناقصه برای انتخاب پیمانکار هستیم و با الله‌قرار قرارداد در آینده نزدیک این پروژه به بهره‌برداری می‌رسد.

وی در بخش دیگری از صحبت‌های خود به مشکل قطعی آب در برخی مناطق حاشیه‌ای استان اشاره کرد و گفت: در محلاتی از خرمدشت، حسین آباد، مهدی آباد و کمالشهر در برخی ساعات روز شاهد قطعی آب هستیم که این امر به دلیل حجم زیاد ساخت و سازهای تغییرمجاز در این مناطق ایجاد شده است.

رضایی فر اضافه کرد: ساخت و ساز در این مناطق خلاف ضوابط شهرسازی بوده و همین باعث شده ساختمان‌هایی جدا طبقه در این محلات ساخته شود که حتی پمپ آب هم توان تامین آب مورد نیاز آنها را ندارد.

وی تصریح کرد: جالب اینجاست به واسطه بافت خاص این محلات، تانکرهای آبرسانی هم امکان تردد در بسیاری از کوچه‌ها را ندارند این مساله دردسر ساز شده است.

وی در ادامه با اشاره به اینکه برای گذراندن فصل گرم نیاز به همکاری مشترکین داریم، افزود: البرزی‌ها ۵-۵ درصد بیش از استاندارد کشوری آب مصرف می کنند و اگر حتی ۱۰ درصد از مصرف فعلی خود بکاهند، فصل گرم را بدون قطعی جدی آب به پایان می‌رسانیم.

رئیس اداره نظارت بر بهداشت عمومی و مواد غذایی دامپزشکی البرز:

قیمت گوشت داخلی کاهش می یابد

رئیس اداره نظارت بر بهداشت عمومی و مواد غذایی دامپزشکی البرز در بخش دیگری در خصوص اختلاف بین میان کشتارهای دامی صورت گرفته در شش ماه اول و دوم سال گذشته، گفت: به دلیل بحث گرانی قیمت گوشت در ماه‌های پایانی سال ۹۷ که موجب کاهش قدرت خرید مردم و تقاضا کم شده بود در کشتارها نیز شاهد کاهش کشتار دام بودیم.

ابو ترابی مسئله افزایش قاچاق دام را از دیگر عوامل مؤثر در کاهش میزان کشتار دام در نیمسال دوم سال گذشته دانست و گفت: البته تأثیر گذاری این عامل بر کاهش کشتار دام در کشتارگاه‌ها بعد از تأثیر قیمت گوشت قرمز و به‌عنوان عامل دوم مطرح است.

وی بابیان اینکه پیش‌بینی می‌شود امسال مجدد شاهد افزایش کشتار دام در کشتارگاه‌ها باشیم، افزود: امسال عرضه گوشت قرمز وارداتی با ارز نیمایی که از چندی قبل اجرایی شده موجب کاهش قیمت گوشت‌های داخلی و به یقین افزایش قدرت خرید مردم خواهد شد.

رئیس اداره نظارت بر بهداشت عمومی و مواد غذایی دامپزشکی البرز در نیمسال دوم سال گذشته تعداد دام کشتار شده را ۹۱۲ رأس و برابر ۸۷ تن بوده است.

رئیس اداره نظارت بر بهداشت عمومی و مواد غذایی دامپزشکی البرز ادامه داد: در نیمه نخست سال گذشته کشتار گاو و گوساله نیز ۱۲ هزار و ۵۳۲ رأس و به وزن آن ۳ هزار و ۴۷ تن بوده است.

ابو ترابی اضافه کرد: در نیمه دوم سال گذشته کشتار گوسفند ۴۵ هزار رأس و به وزن ۷۱۷ تن بوده است. وی در خصوص کشتار بز در کشتارگاه‌های البرز در شش‌ماهه دوم سال گذشته، گفت: این میزان برابر سه هزار و ۶۵۹ رأس و به وزن ۵۴ تن بوده است. در این بازه زمانی ۹ هزار و ۵۴۰ رأس گاو و گوساله کشتار شده است که وزن آن دو هزار و ۴۶۸ تن بوده است.

حسن زاده مطرح کرد؛

صرفه جویی در مصرف آب، نیازمند مشارکت همگانی مردم

هوسله در کشورمان یکم آبی هفتم نیرماه تحت عنوان هفته ی صرفه جویی در مصرف آب نامگذاری شده است که برنامه های مختلفی با رویکرد فرهنگی به منظور اصلاح الگوی مصرف توسط سازمان های ذیربط اجرامیشود.

به گزارش پیام آشنا، مهندس عبدالحسین حسن زاده رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب روستایی استان البرز در گفت و گو با روابط عمومی، ضمن بیان این مطلب، افزود: برنامه های فرهنگی و آموزشی مختلفی در راستای ترویج فرهنگ صرفه جویی در مصرف آب در این ایام از سوی این شرکت اجرامی شود.

مدیرعامل شرکت آبفا البرز، صرفه جویی در مصرف آب را یک وظیفه ی همگانی دانست و گفت: برنامه های پیش بینی شده از سوی دستگاه های ذیربط زمانی ارزیابی کنند که مردم نیز با رعایت الگوی صحیح مصرف آب، از اسراف پرهیز و با صرفه جویی در مصرف این ماده ی حیات بخش، فرصت استفاده از آب را برای نسل های آینده نیز فراهم کنند.

حسن زاده با اشاره به اینکه کشور ایران، از جمله کشورهای پهناور دنیاست و نیاز به آب شیرین در بخش های گوناگون، از جمله کشاورزی بسیار فراوان است، اظهار کرد: استفاده ی بهینه از آب، موجب بهره مندی از فعالیت های اقتصادی مناسب و ساماندهی اقتصاد کشور می شود. وی افزود: با مصرف درست و بهینه ی آب و هدایت آن به بخش کشاورزی، می توان بسیاری از مواد غذایی مورد نیاز کشور را تأمین کرد تا نیازمند بیگانگان نباشیم. وی افزود: آب در پیدایش طراوت و شادابی محیط نقش مؤثری دارد و با صرفه جویی می توان هزینه های مربوط به تصفیه ی آن را صرف آبرسانی به مناطقی که در خاج کمبود آب هستند.

مهندس حسن زاده با بیان اینکه مصرف آب به طور صحیح و مطابق الگوی مصرف و جلوگیری از هدررفت آن، می تواند تا حدی جایگزین کمبود منابع تأمین آب باشد، اظهار کرد: یکی از فعالیت های عمده که همیشه مورد تاکید شرکت های آب و فاضلاب قرار گرفته، مدیریت مصرف با هدف کنترل و کاهش مصارف غیرضروری است.

مدیرعامل شرکت آبفا البرز، با بیان اینکه خشکسالی و آبزیان افزایش یافته است، افزود: در حال حاضر در مرحله برگزاری مناقصه برای انتخاب پیمانکار هستیم و با الله‌قرار قرارداد در آینده نزدیک این پروژه به بهره‌برداری می‌رسد.

وی در بخش دیگری از صحبت‌های خود به مشکل قطعی آب در برخی مناطق حاشیه‌ای استان اشاره کرد و گفت: در محلاتی از خرمدشت، حسین آباد، مهدی آباد و کمالشهر در برخی ساعات روز شاهد قطعی آب هستیم که این امر به دلیل حجم زیاد ساخت و سازهای تغییرمجاز در این مناطق ایجاد شده است.

رضایی فر اضافه کرد: ساخت و ساز در این مناطق خلاف ضوابط شهرسازی بوده و همین باعث شده ساختمان‌هایی جدا طبقه در این محلات ساخته شود که حتی پمپ آب هم توان تامین آب مورد نیاز آنها را ندارد.

وی تصریح کرد: جالب اینجاست به واسطه بافت خاص این محلات، تانکرهای آبرسانی هم امکان تردد در بسیاری از کوچه‌ها را ندارند این مساله دردسر ساز شده است.

وی در ادامه با اشاره به اینکه برای گذراندن فصل گرم نیاز به همکاری مشترکین داریم، افزود: البرزی‌ها ۵-۵ درصد بیش از استاندارد کشوری آب مصرف می کنند و اگر حتی ۱۰ درصد از مصرف فعلی خود بکاهند، فصل گرم را بدون قطعی جدی آب به پایان می‌رسانیم.

معاون آمار و انفورماتیک ثبت احوال البرز:

با رسید کارت ملی هوشمند هم می توان امور بانکی را انجام داد

معاون آمار و انفورماتیک ثبت احوال البرز گفت: ۸۵ درصد از جادیدن دریافت کارت ملی هوشمند، برای دریافت این کارت ثبت نام کردهاند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، رضا علیپور اظهار کرد: طبق بخشنامه ابلاغ شده کارت ملی‌های قدیمی دیگر فاقد اعتبار است و مردم برای انجام امورانی چون انجام عملیات بانکی و ... به کارت ملی هوشمند نیاز دارند.

وی ادامه داد: در حال حاضر ۸۵ درصد از جادیدن شرایط دریافت کارت ملی هوشمند در البرز نسبت به ثبت نام برای دریافت این کارت اقدام کرده اند و به ترتیب کارت ملی برای آنها صادر می‌شود.

وی افزود: این افراد تا قبل از دریافت کارت ملی می‌توانند با رسید کارت خود تمام اموری که نیاز به داشتن این کارت دارد را انجام دهند و به هیچ وجه دچار مشکل نخواهند شد.

این مسئول توضیح داد: ۳۰۰ هزار البرزی واجد شرایط دریافت کارت ملی هوشمند هنوز برای دریافت این کارت ثبت نام نکرده‌اند که باید هر چه سریع‌تر در این خصوص اقدام کنند.

علیپور تاکید کرد: البته تمداد واجدین شرایط هر روز به دلیل فوت عدهای، رسیدن عده دیگر به سن دریافت کارت ملی هوشمند، مهاجرت و ... در حال تغییر است و آمار ثابتی در این خصوص نمی‌توان ارائه داد.

وی خاطر نشان کرد: مدت اعتبار کارت‌های هوشمند فعلی پنج سال لحاظ شده ولی اگر مشکلی پیش نیاید این مدت قابل تمدید است.

معاون آمار و انفورماتیک ثبت احوال البرز با اشاره به کلاهبرد برخی نسبت به کیفیت نامناسب عکس‌های کارت ملی هوشمند گفت: عکس‌های این کارت‌ها زنده هستند و چهره واقعی فرد را بدون هیچ گونه رتوشی نشان می‌دهد تا احراز هویت دارنده کارت به راحتی ممکن باشد و همین دلیل به نسبت عکس‌هایی که در عکاسی گرفته می‌شود کیفیت پایین‌تری دارند ولی این امر مشکلی ایجاد نمی‌کند.

یادداشت

بنزین ارزان خوب است یا گران؟

منشأ گرفتاری اقتصاد ایران در بسیاری از مسائل از جمله بنزین، پافشار غلط به پرسش‌های درست نیست، بلکه عموما ریشه در پافشار درست به پرسش‌های غلط دارد. به‌عنوان مثال، پافشار این پرسش که بنزین ارزان خوب است یا گران، کاملا بدیهی است؛ هیچ کدام، بنزین مجانی از هر دو بهتر است! این پافشار بدیهی به یک پرسش غلط، منشأ سال‌ها بی‌تدبیری برای مسأله بنزین و همه حامل‌های انرژی شده است.

اما صورت مسأله صحیح بنزین چیست؟ طرح دقیق‌تر صورت مسأله بنزینی کشور مستلزم رجوع به یک اصل بسیار مهم در علم اقتصاد است. اینکه در اقتصاد ناهار مجانی وجود ندارد. این اصل مهم در بین عامه مردم این گونه ترجمه می‌شود: هر جا کالا یا خدمت مجانی یا ارزان دریافت کردید شک نکنید که هزینه آن را در جایی دیگر با شما حساب خواهند کرد و چه بسا گران‌تر! بنابراین، پرسش صحیح دربارهٔ بنزین را باید این گونه مطرح کرد: هزینه بنزین ارزان (مابه‌التفاوت قیمت فروش با قیمت واقعی) کجا با مردم تسویه حساب می‌شود؟ پافشار این پرسش، افق متفاوتی را در برابر مصرف‌کنندگان بنزین و عموم مردم می‌گشاید و این پرسش نهایی را به ذهن متبادر می‌کند: آیا بنزین ارزان ارزش پرداخت این صورت‌حساب را دارد؟

بیردرآیم به صورت‌حسابی که بابت بنزین ارزان به مردم تحمیل می‌شود. واقعیت آن است که در یک اقتصاد تورمی همانند اقتصاد ایران، غیرممکن است که بتوان از انتقال فشار تورم به کالا یا سبد کالای خاصی جلوگیری کرد. مگر با صرف هزینه‌های هنگفت. حدود نیم قرن است که دولت‌های ایران تلاش کرده‌اند با تبدیل اقتصاد ایران به یک آزمایشگاه بزرگ و تکرار مکرر یک آزمایش غلط، این تئوری غیرقابل خدشه را باطل کنند؛ با این تصور که می‌توان در شرایط فشار تورمی، قیمت بنزین یا قیمت سبد کالاهای وارداتی (نرخ ارز) را بدون تحمیل صورت‌حسابی دیگر به مردم تثبیت کرد و حتی با این امر، تورم را هم کنترل کرد!

اما این سیاست غلط نه تنها باعث جهش‌های چند سال یکبار نرخ ارز و شوک‌درمانی بنزینی در مقاطع خاص شده، بلکه در فواصل زمانی این جهش‌ها و شوک‌ها نیز جلوگیری از انتقال فشار تورمی به حامل‌های انرژی و سبد واردات یا صورت‌حساب تورم بالاتر در سایر گروه‌های کالایی از جیب مردم تسویه شده است. بیماری هلندی و بادکنک فریدمن توضیح ساده‌تری از این انتقال فشار تورمی هستند. فریدمن اقتصاد را به بادکنکی تشبیه می‌کند که افزایش نقدینگی در اقتصاد شبیه قوت کردن در آن بادکنک عمل می‌کند و قاعدتا همه سطح بادکنک باید به یک اندازه متورم شود؛ اما می‌توان با فشار انگشت از تورم باد کنک در نقطه خاصی جلوگیری کرد که این کار اگرچه امکان‌پذیر است، اما تورم آن قسمت را به سطوح دیگر منتقل می‌کند؛ همان اتفاقی که با تثبیت نرخ بنزین و سایر نرخ‌های خاص در اقتصاد می‌افتد و فشار تورم به سایر گروه‌ها منتقل می‌شود. به‌عنوان مثال، اینکه نسبت هزینه خرید یا اجاره همسکن به درآمد سرله در ایران بسیار بالاتر از سایر نقاط جهان است؛ یا اینکه دولت می‌تواند سیاست قیمت تعیین بر فرایند خودرو (با کیفیت نازل) را با موفقیت اجرا کند. تنها بخشی از صورت‌حسابی است که بابت بنزین ارزان به مردم تحمیل می‌شود. در عین حال، اگر در صورت‌حساب بنزین ارزان دقت شود اقلام دیگری را نیز می‌توان مشاهده کرد که مهم‌ترین آن تامین کسری بودجه ناشی از ارزان‌فروشی بنزین و محل چاپ پول (بخوانید بی‌ارزش‌سازی پول داخل جیب مردم) است که چرخه خبیثه تورم و عوارض پیش‌گفته را تقویت می‌کند.

حال که صورت‌حساب سنگین بنزین ارزان شفاف شد، سؤال این است که چرا ارادهای برای خارج شدن از این باتلاق وجود ندارد؟ سیاست‌گذاران می‌گویند مردم نمی‌پذیرند! این ادعا اگر درست هم باشد توجیه قابل قبولی برای بی‌عملی دولت نیست؛ چون دولتی که نمی‌تواند مردم را با یک سیاست صحیح همراه کند قابل ملامت است نه مردم. اما اگر قرش بر این است که مردم نمی‌پذیرند، این سؤال مطرح می‌شود که بی‌جرأتی مردم در سال ۹۲ افزایش ۵۰ درصدی قیمت بنزین را به رقم حجم انبوه جوسازی منتفدان دولت پذیرفتند؟ حتی عبارت «شیب ملایم» که برای این افزایش استفاده شد با حجم عظیمی از استهزا توسط مخالفان دولت روبه‌رو شد. اما اثری در نظر مردم نداشت. تورم هم نه تنها افزایش نیافت، بلکه در آن سال کاهش هم یافت (طبیعی هم هست؛ چون افزایش قیمت بنزین همانند افزایش مالیات روی مصرف بنزین عمل می‌کند که سیاستی انقباضی است و ضدتورمی نه برعکس). ممکن است مقاومت گروه‌هایی از مردم به این دلیل باشد که احساس می‌کنند صورت‌حساب بنزین ارزان را این بار بر خلاف سال ۹۳ پیشبینی پرداخت کرده‌اند که اینجا هم سیاست گذار متمرساست که با سیاست‌های نادرست، هزینه‌هایی را بر گروه‌هایی از مردم تحمیل کرده است که باید با عنوان خواهی و اصلاح سیاست‌ها درصدد جبران مافات برآمده و با جلب اعتماد مردم، آنان را با اصلاحات واقعی همراه کند.

مختصر اینکه بی‌عملی سال‌های ۹۴ به بعد در سیاست‌گذاری اقتصادی باعث شکل‌گیری بازی باخت-باخت بین مردم و دولت شده است و تنها ذی‌نفعان این وضعیت، کاسبان تورم و سفته‌بازانی هستند که سال به سال روی موج بی‌ارزش‌سازی پول ملی به ثروتاندوزه خود می‌افزایند. همین‌ها هستند که به جای تلاش برای برداشتن دیوار بی‌اعتمادی بین مردم و دولت با هدف پیشبرد اصلاحات اقتصادی روی موج منافع ضدملی ایستاده‌اند و از یک‌سو دولت را تشویق به سیاست‌های به قول خودشان مقبول مردم می‌کنند و از سوی دیگر هیجان‌گرایی گروه‌هایی از مردم را در مقابل جراحی‌های لازم اقتصادی می‌ستایند تا وضعیت باخت-باخت برای مردم و دولت که روی بنهانش بر ذی‌نفعان است، پایدار بماند.

کلید خروج از این وضعیت در دست دولت است و آن چیزی نیست جز جلب اعتماد مردم از مسیر طرح صادقانه و شفاف مسائل کشور و تلاش برای همراه‌سازی مردم. دولت‌مردان باید بدانند حتی اگر به بهانه عدم‌پذیرش عمومی، نتوانند اصلاحات اقتصادی را به پیش ببرند، مقصر آنها هستند نه مردم. چرا که سیاست‌گذاران اقتصادی با نمی‌دانند که اصلاحات اقتصادی چیست که از لحاظ اخلاقی مردودند؛ چون جایی نشسته‌اند که بزرگ‌ترین آفت آنهاست یا می‌مانند و به بهانه موانع، از پیشبرد آن خودداری می‌کنند که در این صورت، از نظر حرفه‌ای مردودند؛ چرا که طبق تعریف، مدیر موفق کسی است که موانع را می‌شناسد و مهارت لازم برای عبور از آن را دارد.

علی میرزاخانی

قربونِ دَسِّت، اون شیر آبُ ببند.